រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ក្រសួងផែនការ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (២០០៦-២០១០)

និង

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (២០០៦-២០០៨)

កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកទី៨

ភ្នំពេញ កម្ពុជា ថ្ងៃទី ២-៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០០៦

- *សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់*
- *សូមគោរពឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី*
- *ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាតំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍*
- *សូមគោរព ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី*

១. ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងក្រសួងផែនការ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយនិងកិត្តិយស ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញអំពី ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (២០០៦-២០១០) និង កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (២០០៦-២០០៨) ជូនដល់អង្គប្រជុំដ៏មានសារៈសំខាន់ នាថ្ងៃនេះ ។

២. ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៤មក រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានរៀបចំផែនការជាច្រើន ដើម្បីតម្រង់ទិសការស្តារនិងការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើង ដែលត្រូវបានរងការបំផ្លិចបំផ្លាញ ក្នុងរយៈពេលបីទសវត្សរ៍នៃជម្លោះផ្ទៃក្នុងនិងសង្គ្រាម ។ យើងបានរៀបចំ ឯកសារមួយចំនួន ដូចជា:

- នៅឆ្នាំ១៩៩៤ យើងបានរៀបចំ *កម្មវិធីជាតិដើម្បីស្តារនិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ។
- នៅឆ្នាំ១៩៩៦ យើងបានរៀបចំ *ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចប្រាំឆ្នាំលើកទី១ (១៩៩៦-២០០០)* ។
- នៅក្នុងឆ្នាំ២០០០ យើងបានរៀបចំ *ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចប្រាំឆ្នាំលើកទី២ (២០០០-២០០៥)* ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សំរាប់នីតិកាលទី២នៃរដ្ឋសភា ។

៣. នៅក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ក្រៅពីផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចប្រាំឆ្នាំលើកទី២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរៀបចំ *យុទ្ធសាស្ត្របណ្តោះអាសន្នសំរាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់*

បន្ថយភាពក្រីក្រ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ព្រមទាំងបានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ ជាច្រើនថែមទៀត ។ ឯកសារមួយចំនួន ក្នុងចំណោមឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួន ។ នៅក្នុងបណ្តាឆ្នាំចុងក្រោយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួន បានលើកឡើងនូវការលំបាកក្នុងការតម្រង់កម្មវិធីនិងគម្រោងសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ឱ្យស្របទៅតាមអាទិភាពជាតិក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ ដោយហេតុថាកន្លងមក យើងមានក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើនដែលផ្អែកលើឯកសារជាតិជាច្រើនផ្សេងៗគ្នា ។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកង្វល់នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចរៀបចំឱ្យមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិតែមួយ សម្រាប់រយៈពេលប្រាំឆ្នាំខាងមុខ ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធ-សាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃនីតិកាលទីពីររបស់រដ្ឋសភា និងដើម្បីសម្រេចគោលដៅសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ដោយសំដៅទៅលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

៤. ពេលនេះ យើងមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (*ផយអជ*) តែមួយ សំរាប់ឆ្នាំ២០០៦-២០១០ ។ *ផយអជនេះ ជាឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់តែមួយ ដែលលើកឡើងអំពីគោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចនានា សម្រាប់ជាផលប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់* ។ *ផយអជ* នឹងត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចនូវគោលដៅនានារបស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (*កវស*) សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦-២០០៨ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្ត *ផយអជ* ។ ឯកសារទាំងពីរនេះ ត្រូវបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នាសម័យប្រជុំពេញអង្គនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ។

៥. ឯកសារទាំងពីរនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីតម្រង់ទិសឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់យើង ធ្វើការតម្រង់និងការបន្ទុះគ្នានូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេ ក្នុងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពជំនួយ និងក្នុងការធានាឱ្យមាន " *ការផ្ដល់ផលនៃជំនួយ* " ដែលមានកម្រិតខ្ពស់ជាងកម្រិតដែលធ្លាប់មានក្នុងពេលកន្លងមក ។ រាជរដ្ឋាភិបាល សូមឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ធានាឱ្យមាន ការតម្រឹមតម្រង់នូវយុទ្ធសាស្ត្រនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន មកជាមួយនឹងអាទិភាពទាំងឡាយដែលបានកំណត់នៅក្នុង *ផយអជ* និងការតម្រឹមតម្រង់នូវកម្មវិធីនិងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន មកជាមួយនឹង *កវស* ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

៦. រាជរដ្ឋាភិបាល បានប្តេជ្ញាធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត *ផយអជ* និងធ្វើការរៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីពិនិត្យមើលការអនុវត្តអាទិភាពរបស់ *ផយអជ* ។ នៅក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ យើងនឹង

រៀបចំនូវក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យមួយ សម្រាប់ការរៀបចំរបាយការណ៍នេះ ។ យើងគ្រោងនឹងបញ្ចប់ការងារខាងលើ ហើយផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីលទ្ធផលនៃការពិនិត្យមើលការអនុវត្ត *ផយអជ* ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដល់អ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នាចុងខែមិនា ឆ្នាំ២០០៧ ។ សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល *ផយអជ* គឺជាឯកសាររស់មួយ ដែលនឹងត្រូវធ្វើការកែតម្រូវប្រចាំឆ្នាំ ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ដែលនឹងត្រូវរៀបចំឡើង ដោយប្រើប្រាស់ក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យ ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ។

៧. ឥឡូវនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ នឹងធ្វើការរៀបចំផែនការតាមវិស័យរបស់ខ្លួន សម្រាប់ថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយបំបែកលម្អិតនូវគោលដៅ ចំណុចដៅ និងសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង *ផយអជ* ។

៨. *ផយអជ* ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយមានការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយ ។ ដើម្បីធានាឱ្យមានការចូលរួមដ៏ទូលាយបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន ពីសំណាក់អ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំការពិគ្រោះយោបល់និងសិក្ខាសាលា ទៅតាមដំណាក់កាលទាំងឡាយនៃដំណើរការរៀបចំផែនការនេះ ដោយផ្តោតលើ "លទ្ធផល" ។ តាមរយៈដំណើរការនៃការចូលរួមនេះ "តារាងម៉ាទ្រីសលទ្ធផល" ដែលបង្ហាញពីគោលដៅអាទិភាពនានានិងបញ្ហាសំខាន់ផ្សេងៗទៀត ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស និងសមាជិកនៃសង្គមស៊ីវិល ។ សេចក្តីព្រាង *ផយអជ* ជាច្រើន ត្រូវបានពិនិត្យកែសម្រួល ដោយផ្អែកលើការពិភាក្សាជាមួយអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នៅក្នុងចន្លោះខែសីហានិងវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៥ ។ សេចក្តីព្រាងចុងក្រោយត្រូវបានពិនិត្យមើលឡើងវិញ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួង នាទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥ និងក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ដូចខ្ញុំបានជម្រាបជូនពីខាងដើម សេចក្តីព្រាងចុងក្រោយ ត្រូវបានទទួលការអនុម័តពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី នាថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

៩. ដោយមានសន្តិភាព ស្ថេរភាពផ្ទៃក្នុង និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងនៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំមុននេះ កម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន កំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលចាប់ផ្តើមដ៏សំខាន់មួយ ដើម្បីប្រើប្រាស់នូវកាលានុវត្តភាពរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើឱ្យកំណើនសេដ្ឋកិច្ចមានល្បឿនលឿនជាងមុន និងដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចនូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ។ យោងតាមចក្ខុវិស័យនៃការ អភិវឌ្ឍន៍របស់រដ្ឋាភិបាល អាទិភាពទាំងឡាយរបស់ *ផយអជ* សម្រាប់រយៈពេលប្រាំឆ្នាំខាងមុខ ផ្តោតលើបញ្ហាសំខាន់ៗនៃ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយរបស់ខ្លួន ។ បញ្ហាសំខាន់ៗទាំងនោះមានជាអាទិ៍ គឺ :

១. ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងបញ្ហាយេនឌ័រ ។

២. កំណែទម្រង់នានា ដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន នៅក្នុងវិស័យទាំងអស់ ។

៣. កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានល្បឿនលឿន មានសមធម៌ មានការបែងចែកសមស្រប ទៅតាមតំបន់និងតាមវិស័យ ។

៤. ការកើនឡើងខ្លាំងនៅក្នុងការវិនិយោគពិត នៅក្នុងវិស័យផលិត និងការអភិវឌ្ឍន៍មនុស្ស ។

៥. ការខិតខំប្រឹងប្រែង ដែលដៅទៅរកប្រជាជន និងតំបន់ទាំងឡាយ ដែលមានភាពក្រីក្រខ្លាំង និងទទួលបានសេវាកម្មតិចបំផុត ។

៦. ផ្តោតលើសកម្មភាពទាំងឡាយដែលមានការសាកល្បងត្រឹមត្រូវ និងដែលមានប្រសិទ្ធភាពចំណាយ ដោយផ្តល់នូវផលចំណេញខ្ពស់និងឆាប់រហ័ស នៅកម្រិតមូលដ្ឋាន ។

៧. ធ្វើឱ្យបានប្រសើរបំផុតនូវផលិតភាពនៃកត្តាផលិតកម្ម ។

៨. បង្កើនចំណូលគ្រួសារ ដោយផ្អែកជាសំខាន់លើកម្លាំងពលកម្មមនុស្ស នៅក្នុងការសាងសង់ និងសកម្មភាពស្រដៀងគ្នាផ្សេងទៀត ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ជនបទ ។

៩. ផ្តោតលើការកសាងសមត្ថភាពមនុស្សនិងស្ថាប័ន នៅគ្រប់វិស័យ ។

១០. បណ្តាអាទិភាពតាមវិស័យ មាន :

អាទិភាពទាំងឡាយដើម្បីជំរុញ "អភិបាលកិច្ចល្អ" គឺត្រូវ : (១) ពង្រឹងបន្ថែមនិងអនុវត្តតាមរូបភាពឆាប់រហ័សនូវការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ (២) អនុវត្តកំណែទម្រង់ច្បាប់និងតុលាការចាំបាច់មួយចំនួន (៣) ជំរុញឱ្យបានលឿននិងអនុវត្តកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និង (៤) បន្ថែមនិងពង្រឹងវិធានការ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការនិងសហវិមជ្ឈការ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ។

ដើម្បីបង្កើត *បរិស្ថានមួយដែលធ្វើឱ្យមានអភិបាលកិច្ចល្អ* រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតលើអាទិភាពមួយចំនួនដើម្បី :

- ថែរក្សាការពារដោយយកចិត្តទុកដាក់និងលើកកម្ពស់ជាបន្តទៀតនូវ សន្តិភាព ស្ថេរភាពនយោបាយ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ដែលទទួលបានដោយលំបាក ហើយទាំងអស់នេះ គឺជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់វឌ្ឍនភាព ។
- ពង្រីកនិងពង្រឹងបន្ថែមទៀតនូវការធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជា ទៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក និងទាក់ទាញការវិនិយោគ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលគាំទ្រអ្នកក្រ ។
- បន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយសង្គមស៊ីវិល ផ្នែកឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ។

នៅក្នុង *វិស័យកសិកម្ម* អាទិភាពទាំងឡាយ ដែលបានកំណត់ឡើងគឺសំដៅ (១) ធ្វើប្រពលវប្បកម្ម និងពិពិធកម្មដំណាំ (២) កែលម្អការគ្រប់គ្រងជលផល (៣) ធានាការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយចីរភាព តាមរយៈកំណែទម្រង់នានា (៤) ការអភិរក្សបរិស្ថាន (៥)និងការធ្វើកំណែទម្រង់ដីធ្លី ជាពិសេសសំដៅធានាការកាន់កាប់ដីធ្លីរបស់អ្នកក្រ ។

ដើម្បីបន្តជម្រុញ *ការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ* រួមជាមួយនឹង វិមជ្ឈការនិងសហវិមជ្ឈការ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងផ្តោតលើអាទិភាពមួយចំនួន ដូចជា: ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ និងការលើកកំពស់លទ្ធភាពទទួលបាននូវឥណទានជនបទ ដែលប្រជាជនអាចសងវិញបាន ។

អាទិភាពនានា ក្នុង *ការស្តារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត* ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងធ្វើការផ្តោតលើ មានជាអាទិ៍ គឺការអភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងបំផុតលើការទាក់ទាញ ផ្នែកឯកជន ឱ្យចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍នៅលើមូលដ្ឋាននៃការវិនិយោគតាមរូបភាព *សាងសង់-ដំណើរការ-ផ្ទេរ* នៅក្នុងការងារណាដែលអាចធ្វើបាន ។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់ នឹងត្រូវដាក់ឱ្យដំណើរការ ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ខ្ពស់បំផុត នូវធនធានប្រេងនិងឧស្ម័នធម្មជាតិនៅក្នុងដែនសមុទ្រ ។

ការទាក់ទាញ*វិស័យឯកជន* ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស គឺជាការងារដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុត ។ ការងារជាអាទិភាព គឺត្រូវកែលម្អបរិយាកាសទូទៅ តាមរយៈកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ចទាំងឡាយ ។ សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ក៏ជាវិស័យមួយដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងផងដែរ ដូចជាការធ្វើឱ្យប្រសើរនិងងាយស្រួល ក្នុងការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលមធ្យមនិងវែង ។ កំណែទម្រង់ទាំងឡាយ ដើម្បីជម្រុញការចូលរួមពីផ្នែកឯកជន នឹងដោះស្រាយបញ្ហានានា ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ហាពាណិជ្ជកម្មផងដែរ ។

ការអប់រំ ក៏ជាអាទិភាពមួយ នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មនុស្សនិងកសាងសមត្ថភាព ។ ក្រៅពីការផ្តល់ការអប់រំមូលដ្ឋាន រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកទៅលើការអប់រំកម្រិតផ្សេងទៀតផងដែរ ដូចជាការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងការសិក្សាកម្រិតឧត្តម សំដៅបង្កើតឱ្យមានកម្លាំងពលកម្មដែលមានសមត្ថភាពនិងជំនាញ ដើម្បីបំរើតម្រូវការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងវិស័យនានា ។

អាទិភាពនានាក្នុង*វិស័យសុខាភិបាល* គ្របដណ្តប់លើ ការជម្រុញកំណែទំរង់នៅគ្រប់ផ្នែក ការពង្រីក ប្រព័ន្ធសេវាកម្មថែទាំសុខភាព និងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសេវាកម្មទាំងនោះរបស់អ្នកក្រ ព្រមទាំងការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើការកាត់បន្ថយ ការរីករាលដាលនៃការឆ្លងមេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ ទៅក្រុមគ្រួសារ ។

បញ្ហាសមធម៌យែនឌ័រ នឹងត្រូវបញ្ជ្រាបទៅក្នុងសកម្មភាពទាំងអស់ ហើយការងារជាអាទិភាពគឺត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាសមធម៌យែនឌ័រ នៅគ្រប់វិស័យ ជាពិសេស ក្នុងវិស័យកសិកម្ម សុខាភិបាល និងអប់រំ ។ ការបញ្ជ្រាបយែនឌ័រ ទៅក្នុងទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃអភិបាលកិច្ចនិងសង្គម នឹងត្រូវបន្តពង្រឹងបន្ថែមទៀត ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

១១. ការបែងចែកធនធានសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ នៅក្នុង*ផយអជ* ផ្អែកលើហេតុផលចម្បងបួន :

១. ធនធានដែលអាចមានសម្រាប់ការវិនិយោគរបស់ផ្នែកសាធារណៈ ។

២. តម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការប្រើប្រាស់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ននូវធនធានទាំងនេះ សម្រាប់តែវិស័យនិងការងារទាំងឡាយ ដែលផ្នែកឯកជននឹងមិនធ្វើការវិនិយោគ ដូចជា ការវិនិយោគតាមរូបភាព *សាងសង់-ដំណើរការ-ផ្ទេរ* និងតាមរូបភាពផ្សេងទៀត ។

៣. ការផ្តោតអាទិភាពលើតំបន់ជនបទ ។

៤. ការផ្តោតអាទិភាពលើវិស័យទាំងឡាយដែលមានផលប៉ះពាល់លើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

១២. ដោយផ្អែកលើការព្យាករណ៍កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការវិនិយោគដុល ថវិកាដែលត្រូវការក្នុងវិស័យសាធារណៈមានប្រមាណ៣.៥០០លានដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់រយៈពេលប្រាំឆ្នាំ ២០០៦-២០១០ ដើម្បីសម្រេចបាននូវចំនុចដៅនានារបស់*ផយអជ* ។ ជាមួយនឹងកញ្ចប់ថវិកានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតលើអាទិភាពណា ដែលធានាការយកចិត្តទុកដាក់លើតំបន់ជនបទ និងធានាការវិភាជន៍ថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ដល់តំបន់ជនបទ ។

១៣. ធនធានដែលមានសម្រាប់ *ផយអជ* នឹងបានមកពី :

១. អតិរេកគណនេយ្យចរន្តក្នុងថវិកាជាតិប្រចាំឆ្នាំ ។

២. ជំនួយឥតសំណងពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ។

៣. កម្ចីសម្បទានពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុពហុភាគី ។

៤. ធនធានពីដៃគូមិនមែនប្រពៃណី ។

៥. មូលនិធិដែលបាន មកពីការលុបបំណុលកន្លងមក ។

១៤. អាទិភាពចម្បងមួយរបស់ផយអជ គឺត្រូវតម្រង់ទិសការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងឡាយ ទៅរកការ "វិនិយោគពិត" ដែលមានសារៈប្រយោជន៍ ។ ការវិភាជន៍ធនធានហិរញ្ញវត្ថុទៅវិស័យនានា មានបង្ហាញជូននៅក្នុង

តារាង៥.២ នៃ*ផយអជ* ។ នៅក្នុងចំនួនថវិកាសរុប ធនធានប្រមាណជិត៣៣% នឹងត្រូវចំណាយទៅលើវិស័យសង្គមកិច្ច ២២% លើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង២៥% លើវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។ ការចំណាយលើវិស័យសេវាកម្ម និងកម្មវិធីអន្តរវិស័យ មាន ១៤% នៃធនធានសរុប ដែលរាប់បញ្ចូលទាំង ការវិភាជន៍ធនធានដោយឡែកសម្រាប់ការបញ្ជ្រាបយែនឌ័រ ផងដែរ ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

១៥. ដូចដែលខ្ញុំបានជម្រាបជូនខាងលើ *ផយអជ* នឹងត្រូវយកទៅអនុវត្ត តាមរយៈកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល ។ កម្មវិធីនិងគំរោងទាំងឡាយ ដែលបង្កើតឡើងជា *កវស* នឹងត្រូវទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន ទាំងពីថវិកាជាតិ និងតាមរយៈជំនួយពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ។ ចាប់ពីពេលនេះតទៅ ថវិកាជាតិ នឹងត្រូវតម្រង់ទៅការគាំទ្រដល់ការអនុវត្ត*ផយអជ* តាមរយៈការធ្វើហិរញ្ញប្បទានដល់*កវស* ។ *កវស* កំណត់នូវកម្មវិធីអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលកំពុងត្រូវបានអនុវត្ត និង/ឬត្រូវបានគ្រោងដើម្បីអនុវត្តនៅក្នុងវិស័យនានា ហើយកម្មវិធីទាំងនោះ គឺជាពតិមានមូលដ្ឋានសម្រាប់ការវិភាជន៍ថវិកាជាតិ ក៏ដូចជា សម្រាប់ការកៀរគរធនធានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ។

១៦. ការបែងចែកតាមវិស័យនូវការចំណាយ ដែលគ្រោងទុកនៅក្នុង*កវស* ២០០៦-២០០៨ គឺស្របគ្នាទៅនឹងការវិភាជន៍តាមវិស័យដែលបានគ្រោងទុកនៅក្នុង*ផយអជ* ។ ខ្ញុំសូមធ្វើការគូសបញ្ជាក់ជូនអង្គប្រជុំនូវ ចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួននៅក្នុង*កវស* ២០០៦-២០០៨ ដូចតទៅ :

- ទី ១. ជាង៨០% នៃធនធានដែលសន្យាដោយរាជរដ្ឋាភិបាល នឹងត្រូវវិភាជន៍សម្រាប់វិស័យសង្គមកិច្ច ។
- ទី ២. ប្រមាណជិត ៨២% នៃធនធានទាំងឡាយ នឹងត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីគាំទ្រដល់កម្មវិធីនិងគម្រោង ដែលកំពុងដំណើរការនិងមានកិច្ចសន្យា ហើយប្រមាណតែ ១៨% នឹងត្រូវត្រៀមសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីនិងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍កំពុងរងចាំអាទិភាពខ្ពស់ (គម្រោងថ្មី) ។
- ទី ៣. ធនធានថ្មីទាំងឡាយដែលត្រូវកៀរគរសម្រាប់បីឆ្នាំខាងមុខ ត្រូវផ្តោតលើការកាត់បន្ថយជំនួយបច្ចេកទេសឱ្យនៅតិចជាង១៥% នៃធនធានសរុបដែលត្រូវកៀរគរ ។
- ទី ៤. ប្រមាណជិត ៩៨% នៃធនធាន ដែលបានវិភាជន៍សម្រាប់វិស័យសង្គមកិច្ច នឹងត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងកម្មវិធីនិងគម្រោងដែលកំពុងដំណើរការនិងមានកិច្ចសន្យា ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

១៧. ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមធ្វើការគូសបញ្ជាក់ថា ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការអនុវត្ត *ផយអជ* និងត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួល ដើម្បីធានាថាធនធានដែលបានវិភាជន៍សម្រាប់សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ស្របគ្នាទៅនឹងអាទិភាពនានានៅក្នុង *ផយអជ* ។ *ក្រសួងផែនការ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* និង*ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ* ត្រូវធ្វើការជាមួយគ្នា ដើម្បីធានាថា :

- ថវិកាជាតិ ត្រូវតម្រង់ទៅរកការជួយគាំទ្រដល់ការអនុវត្ត *ផយអជ* តាមរយៈការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានចំពោះ *កវស* ។
- ការរៀបចំ *កវស* ដោយក្រសួងផែនការ ត្រូវមានកិច្ចសហការជិតស្និតជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដើម្បីធានាឱ្យមានការរៀបចំ *កវស* បានទាន់ពេលវេលា ដោយគិតគូរដល់ដំណើរការរៀបចំថវិកាជាតិប្រចាំឆ្នាំ ។
- ការកៀរគរធនធានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវតម្រឹមទៅតាម *កវស* ។
- យុទ្ធសាស្ត្រជំនួយរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ត្រូវតម្រឹមជាមួយអាទិភាពនានានៅក្នុង *ផយអជ* ហើយកម្មវិធីនិងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ក៏ត្រូវតម្រឹមជាមួយ *កវស* ដែរ ។

សូមអរគុណ ...